

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 15.12.2010
COM(2010) 743 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Европейският план за действие за електронно управление през периода 2011—
2015 г.**

**Оползотворяване на ИКТ за подпомагане на интелигентно, устойчиво и
новаторско управление**

SEC(2010) 1539 окончателен

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Европейският план за действие за електронно управление през периода 2011—
2015 г.

**Оползотворяване на ИКТ за подпомагане на интелигентно, устойчиво и
новаторско управление**

Програмата в областта на цифровите технологии за Европа¹ включва електронното управление в цялостен набор от мерки, насочени към оползотворяване на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) в цяла Европа. В сегашните времена на силно ограничени публични ресурси ИКТ могат да подпомогнат обществения сектор в разработването на новаторски начини за предоставяне на неговите услуги на гражданите, като същевременно се повиши ефикасността и се намалят разходите.

При осъществяването на първия Европейски план за действие за електронно управление² се наблюдаваше обмен на добри практики между правителствата на всички държави-членки и се стигна до редица широкомащабни пилотни проекти за разработване на конкретни решения с оглед да се въведат трансгранични услуги на електронното управление³. Създадена през 2002 г. онлайн общност на занимаващи се с практическа дейност специалисти⁴ осигури насока за обсъждания сред 80 000 участници относно потенциала за предоставяне на новаторски решения в области като електронното управление, здравните услуги и приобщаването. Беше постигнат напредък и при повторната употреба на информацията в обществения сектор⁵ и беше разработена платформа за електронни обществени поръчки, позволяваща на дружества от цяла Европа да предлагат своите услуги на правителства извън държавата, в която са установени⁶. На равнището на ЕС възникват системи за електронна самоличност, които ще осигуряват на гражданите достъп по електронен път до обществени услуги в целия ЕС⁷.

Новаторски технологии, които са на разположение например под формата на социални мрежи, доведоха до повишени очаквания на гражданите за ответна реакция, когато ползват онлайн всякакви видове услуги. Трансграничните услуги на електронното управление обаче са малобройни, а дори когато се предлагат електронни административни услуги, повечето граждани на ЕС нямат особено желание да ги

¹ COM(2010) 245.

² План за действие за електронно управление 2006 г., COM 2006/173 от 25.4.2006 г.
http://ec.europa.eu/information_society/activities/egovernment/library/index_en.htm.

³ CIP ICT PSP (Програма за подкрепа на политиката в областта на ИКТ към Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации):
http://ec.europa.eu/information_society/activities/egovernment/implementation/ict_psp/index_en.htm

⁴ <http://www.epractice.eu/>

⁵ Директива 2003/98/ЕО относно повторната употреба на информацията в обществения сектор, 17.11.2003 г., ОВ L 345, 31.12.2003 г., стр. 90-96.

⁶ <http://www.peppol.eu>

⁷ <http://www.eid-stork.eu>

ползват⁸. Явно съществува необходимост да се премине към по-отворен модел на проектиране, извършване и доставяне на онлайн услуги, като се оползотворяват възможностите, предоставяни от сътрудничеството между гражданите, предприемачите и гражданското общество. Съчетанието от нови технологии, отворени спецификации, новаторски архитектури и налична информация в общественния сектор може да осигури по-големи ползи за гражданите с по-малко ресурси.

Поради това Комисията предлага втори Европейски план за действие за електронно управление, с който се цели осъществяването на амбициозната визия, съдържаща се в декларацията от 5-та министерска конференция по въпросите на електронното управление („Декларацията от Малмьо“⁹), която беше подкрепена също така от промишлеността¹⁰ и от граждански форум¹¹.

Съгласно тази амбициозна визия не по-късно от 2015 г. европейските публични администрации ще *„получат признание като отворени, гъвкави и търсещи сътрудничество в своите отношения с гражданите и предприятията. Те използват електронното управление, за да повишават своята ефикасност и ефективност, както и постоянно да подобряват обществените услуги по начин, който е съобразен с различните нужди на потребителите и осигурява максимална обществена полза, като с това спомагат за превръщането на Европа във водеща икономика, основана на знанието.“*

В Декларацията от Малмьо се определят 4 политически приоритета за всички европейски публични администрации за следващите 5 години:

- укрепване на правата на гражданите и предприятията чрез услуги на електронното управление, проектирани съобразно нуждите на потребителите и разработени в сътрудничество с трети страни, както и чрез подобрен достъп до публична информация, увеличена прозрачност и ефективни средства за включване на заинтересованите страни в политическия процес;

⁸ Доклад за конкурентоспособността на Европа по отношение на цифровите технологии, 2010 г., стр. 88.

⁹ Вж. http://intra.infosec.eu.int/C4/docs/main%20page/european_competitiveness_report_2010.pdf.

⁹ Не по-късно от 2015 г. европейските публични администрации следва да „получат признание като отворени, гъвкави и търсещи сътрудничество в своите отношения с гражданите и предприятията. Те използват електронното управление, за да повишават своята ефикасност и ефективност, както и постоянно да подобряват обществените услуги по начин, който е съобразен с различните нужди на потребителите и осигурява максимална обществена полза, като с това спомагат за превръщането на Европа във водеща икономика, основана на знанието.“ Вж. <http://www.egov2009.se/wp-content/uploads/Ministerial-Declaration-on-eGovernment.pdf>. Това действие е определено в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа и се основава на предишните министерски конференции на всеки две години — в Брюксел през 2001 г., Комо през 2003 г., Манчестър през 2005 г. и Лисабон през 2007 г. Вж. http://ec.europa.eu/information_society/activities/egovernment/library/index_en.htm. С това се ангажираха и страните кандидатки и страните от ЕАСТ.

¹⁰ Декларация от „Digital Europe“ („Цифрова Европа“), вж. http://www.digitaleurope.org/index.php?id=1068&id_article=390.

¹¹ Отворена декларация относно обществените услуги 2.0, <http://eups20.wordpress.com/the-open-declaration>.

- улесняване на мобилността в единния пазар чрез цялостни услуги на електронното управление за започването и извършването на стопанска дейност и за учение, работа, пребиваване и пенсиониране навсякъде в Европейския съюз;
- ефикасност и ефективност чрез постоянни усилия за използване на електронното управление за намаляване на административната тежест, подобряване на организационните процеси и спомагане за устойчива икономика с ниски нива на емисии на въглероден диоксид;
- създаване на подходящи ключови условия и установяване на необходимите правни и технически предпоставки, за да стане възможно осъществяването на политическите приоритети.

Правителствата трябва да предоставят по-добри обществени услуги с по-малко ресурси. Всеки от горепосочените политически приоритети служи на тази цел, както и за предоставянето на нови и по-добри начини за включване на гражданите. Появата на новаторски технологии, като например „архитектури, ориентирани към услугите“ (SOA), или „облаци“ от услуги, заедно с по-отворени спецификации, които позволяват по-висока степен на съвместно използване, повторна употреба и оперативна съвместимост, укрепват способността на ИКТ да играят ключова роля в този стремеж към ефикасност в общественния сектор.

Като част от усилията на цялата Комисия да спомага за интелигентна, устойчива и приобщаваща икономика на Европейския съюз, както е подчертано в стратегията „Европа 2020“¹², настоящият план за действие допринася за постигането на две ключови цели на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа, а именно:

- към 2015 г. редица основни трансгранични обществени услуги да бъдат на разположение онлайн — даващи възможност на предприемачи да започнат и да извършват стопанска дейност навсякъде в Европа независимо от първоначалното им местонахождение и позволяващи на гражданите да учат, работят, пребивават и излязат в пенсия навсякъде в Европейския съюз;
- към 2015 г. 50 % от гражданите на ЕС да използват услугите на електронното управление.

Тъй като услугите на електронното управление са от голямо значение и за предприятията, настоящият план за действие цели също така към 2015 г. 80 % от предприятията да се възползват от електронното управление.

1. ОБХВАТ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ

С настоящия план за действие се цели възможно най-доброто взаимно допълване на националните и европейските политически инструменти. Той поддържа прехода от сегашното електронно управление към ново поколение отворени, гъвкави и основаващи се на сътрудничество цялостни услуги на електронното управление на местно, регионално, национално и европейско равнище, които ще укрепят правата на гражданите и предприятията.

¹² COM (2010) 2020.

Съществуват важни политически и икономически причини за подкрепа на европейското сътрудничество по въпросите на електронното управление. Съвместните действия по електронното управление могат да допринесат за преодоляване на сегашната икономическа криза чрез по-ефикасното използване на обществените ресурси и намаляване на публичните разходи. Развитието на услугите на електронното управление може да бъде осъществено с по-малко разходи чрез координиране и обединяване на обществени и частни ресурси.

Предвид на централната роля на националните правителства при осъществяването на настоящия план за действие Европейската комисия носи отговорност главно за подобряване на условията за развитие на трансграничните услуги на електронното управление, предоставяни на граждани и предприятия независимо от тяхната страна на произход. Това включва създаване на предпоставки, като например оперативна съвместимост, електронни подписи и електронна идентификация. Тези услуги укрепват вътрешния пазар и допълват законодателните актове на ЕС, като повишават тяхната ефективност¹³ в редица области, където ИКТ могат да подобрят предоставянето на услуги, като например при възлагането на обществени поръчки, в правосъдието, здравеопазването, опазването на околната среда, мобилността и социалната сигурност, а също така подпомагат осъществяването на граждански инициативи¹⁴ с инструменти на ИКТ. Комисията ще се стреми да води със своя пример.

2. ПРИОРИТЕТИ И ДЕЙСТВИЯ

Във връзка с установените политически приоритети по-долу са предложени различни действия заедно с планирания период от време за тяхното осъществяване. Те могат да бъдат категоризирани в три групи в зависимост от участниците в тях и от компетентността, определена в Договора:

- Когато държавите-членки са водещи и разчитат на свои собствени ресурси, Комисията ще оказва помощ чрез подкрепа за дейностите и тяхната координация. Предложените мерки ще се съсредоточат върху *задаването на цели* съвместно с държавите-членки и върху начина за постигане на тези цели посредством мерки като обмен на най-добри практики и информация, провеждане на проучвания и сравнителни анализи.
- Когато Комисията и държавите-членки работят *съвместно за разработване, внедряване или подобряване на трансгранични услуги*, Комисията ще поеме водеща роля за дейности, при които се използват съвместни ресурси, докато държавите-членки ще носят крайната отговорност за осъществяването на дейности, за които използват свои собствени ресурси. Предложените мерки ще включват научноизследователска и развойна дейност, пилотни проекти,

¹³ Тези законодателни актове на ЕС включват: Директивата за услугите (2006/123/ЕО), Директивата за електронните подписи (1999/93/ЕО), директивите за обществените поръчки (2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО), Директивата за защита на данните (95/46/ЕО), Директивата относно повторната употреба на информацията в обществения сектор (2003/98/ЕО), Директивата за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE) (2007/2/ЕО) и Директивата относно обществения достъп до информация за околната среда (2003/4/ЕО).

¹⁴ Член 11 от Договора за Европейския съюз и член 24 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

съвместно разработване на услуги от държавите-членки и трансфер на знания към пазара.

- Когато Комисията може да *създаде благоприятни условия*, предлаганите мерки ще включват приемане на правни инструменти, задаване на стандарти, формулиране на общи рамки, прилагане на инструменти с общо предназначение, предоставяне на (повторно използвани) технически градивни елементи и осигуряване на оперативна съвместимост.

2.1. Укрепване на правата на потребителите

Укрепването на правата означава увеличаване на способността на гражданите, предприятията и други организации да участват активно в обществения живот чрез използването на нови технологични инструменти. Ефикасността на обществените услуги и удовлетворението на потребителите могат да бъдат повишени чрез по-добро отговаряне на очакванията на последните и проектиране на услугите съобразно нуждите им и винаги по възможност съвместно с тях. Укрепването на правата означава също така, че правителствата следва да осигуряват лесен достъп до публична информация, да повишават прозрачността и да позволяват ефективно участие на гражданите и предприятията в процеса на определяне на политики.

2.1.1. Услуги, проектирани съобразно нуждите на потребителите, и приобщаващи услуги

За повишаване на ефективността на електронното управление е необходимо неговите услуги да бъдат проектирани с оглед на нуждите на потребителите и да предоставят гъвкави и съобразени с отделната личност начини за взаимодействие и работа с публични администрации. Като примери могат да се посочат проследяването на процеса на отпускане на добавки или помощи, записването в училища или университети, заявяването и получаването онлайн на удостоверения за гражданско състояние и представянето онлайн на данъчни декларации. Освен това следва да се подобри използваемостта на услугите на електронното управление и да се улесни достъпа до тях чрез предоставянето им по множество канали (включително по интернет, телевизията и телефона, чрез мобилни устройства и, когато е уместно, чрез посредници).

2011— 2013 г.	Комисията ще подкрепя държавите-членки при разработването на услуги на електронното управление, проектирани съобразно нуждите на потребителите, и при осигуряването на приобщаване и достъпност чрез: – договаряне с държавите-членки на общи цели и критерии за оценка; – организиране на обмен на ценни експертни познания на национално, регионално и местно равнище за подпомагане на допълнителното разпространение; – подкрепа чрез тяхното демонстриране на ефективни и конкретни решения за достъпност, които спазват съответните съществуващи европейски и международни стандарти
2013 г.	Държавите-членки ще разработят съобразени с отделната личност онлайн услуги, включващи функции като проследяване на хода на действията, извършвани с публични администрации.

2.1.2. Съвместно извършване на услуги

Социалните мрежи и инструментите за съвместна работа (като например технологиите Web 2.0) дават възможност на потребителите да играят активна роля при проектирането и извършването на обществени услуги. Нараства, макар и все още да е малък, броят на услугите, съобразени с нуждите на гражданите, които често са разработени от организации на гражданското общество и се основават на ефективно сътрудничество между частния и публичния сектор¹⁵. Необходимо е обаче да бъде проучено кои са най-подходящите инструменти и кой е най-добрият начин за тяхното прилагане за ефективно включване на предприятията, гражданското общество и отделните граждани.

Като първа стъпка е необходимо да се предприеме анализ на основаните на ИКТ техники за съвместно извършване, както и на тяхната икономическа ефективност и способност за предоставяне на висококачествени и надеждни обществени услуги. Получените познания следва да послужат за включването на трети страни в разработването на услуги.

2011 г.	Въз основа на проучване Комисията най-напред ще прецени как да привлече потребителите за активно участие в проектирането и извършването на услуги на електронното управление и след това ще изготви съответни препоръки/насоки за държавите-членки съвместно с последните.
2011—2013 г.	Комисията ще улеснява обмена на знания и опит между заинтересованите страни и ще се споразумее с държавите-членки относно общи цели за въвеждането на съвместни услуги.

2.1.3. Повторна употреба на информацията в общественния сектор

Общественият сектор е съкровищница на информация¹⁶. Голяма част от данните, събирани от публичните администрации, не се използва или служи само за ограничени цели. Осигуряването на достъп до неотнасящи се до конкретни лица данни в общественния сектор (географски, демографски, статистически, екологични и други данни) позволява на гражданите и предприятията да намерят нови начини за тяхното използване и да създадат новаторски продукти и услуги, особено когато тези данни се предоставят в машинно четима форма.

Комисията и държавите-членки са решени максимално да увеличат ползата от повторната употреба на информацията в общественния сектор (ИОС) — например чрез предоставяне на необработени данни и документи за повторна употреба в широка гама от формати (включително машинно четими) и на множество различни езици, както и чрез създаване на портали за ИОС¹⁷. Действията в тази област ще бъдат обвързани с прилагането и преразглеждането на Директивата относно повторната употреба на информацията в общественния сектор (Директивата за ИОС)¹⁸, преразглеждането на

¹⁵ Например fixmystreet.com.

¹⁶ Комисията и държавите-членки от много години признават тази ценност и приеха директива относно повторната употреба на информацията в общественния сектор.

¹⁷ Например Data.gov.uk.

¹⁸ Директива 2003/98/ЕО относно повторната употреба на информацията в общественния сектор, 17.11.2003 г., ОВ L 345, 31.12.2003 г., стр. 90-96.

Решението на Комисията относно повторното използване на информация на Комисията¹⁹ и ефикасното сътрудничество в Групата за ИОС²⁰.

2011 г.	Държавите-членки ще се споразумеят относно общ набор от показатели за повторна употреба на ИОС.
2011 г.	Комисията ще проведе проучване за оценка на степента, в която държавите-членки са разработили и осъществили отворени каталози с данни и/или портали за ИОС (например data.gov.uk).
2011—2013 г.	Комисията ще улеснява обмена на добри практики и дейностите за повишаване на информираността, а също така ще приеме своя вътрешна стратегия за повторна употреба на ИОС въз основа на преразглеждане на Директивата за ИОС.
2011—2012 г.	Комисията ще преразгледа Директивата за ИОС, както е посочено в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа, и ще обсъди възможността за разширена стратегия за европейската ИОС.

2.1.4. *Повишаване на прозрачността*

Прозрачността при вземането на решения и при използването на лични данни от администрацията спомага за изграждане на доверие у гражданите и за подобряване на контрола върху лицата, определящи политиката. Макар че много държави-членки са определили цели по отношение на прозрачността, все още не съществуват общи европейски цели.

Проучванията показват, че към най-търсените услуги на електронното управление спадат новите технологии и услуги, позволяващи на потребителите да проследяват своите лични данни, съхранявани от публични администрации, да проверяват кой е имал достъп до техните административни досиета и да вникват в процеса на вземане на решения. Действията в тази област следва да бъдат в съответствие с Директивата за защита на физическите лица при обработването на лични данни (Директива 95/46/ЕО).

2011 г.	Комисията и държавите-членки ще определят общи доброволни цели по отношение на прозрачността и ще обменят съществуващия опит.
2013 г.	Държавите-членки и Комисията ще предоставят онлайн достъп до информацията относно законите и нормативните актове, държавната политика и финанси.
2014 г.	В съответствие с Директива 95/46/ЕО за защита на физическите лица при обработването на лични данни държавите-членки ще предоставят на

¹⁹ Решение 2006/291/ЕО на Комисията от 7.4.2006 г. относно повторното използване на информация на Комисията.

²⁰ Групата за ИОС се състои от служебни лица от държавите-членки, местни или регионални органи, както и от представители на организации от частния сектор, които се срещат редовно за обмен на добри практики относно повторната употреба на ИОС и инициативи в подкрепа на тази повторна употреба, както и за обсъждане на практически въпроси във връзка с транспонирането на Директивата за ИОС.

	гражданите електронен достъп до съхраняваните за тях лични данни, когато тези данни са налични в електронна форма, и електронно ще ги информират по опростен и недвусмислен начин за всяка автоматична обработка на въпросните данни.
--	---

2.1.5. Включване на гражданите и предприятията в процеси на определяне на политики

Държавите-членки са решени да разработят и популяризират по-полезни и по-добри начини, основаващи се на решения чрез ИКТ, за участието на предприятия и гражданите в обществени консултации по политически въпроси, обсъждания и процеси на определяне на политики. Понастоящем по Седмата рамкова програма на ЕС за изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (7РП)²¹ се разработват нови инструменти за управление и политическо моделиране, които ще подпомагат правителствата при създаването на по-интелигентни, целенасочени и адаптивни политики, като същевременно икономическата ефективност и въздействията ще бъдат преценявани по-добре.

Предвижданите действия ще подобрят способността на хората да постигнат вслушване в гласа им и да правят предложения за политически действия в държавите-членки и в Европейския съюз като цяло. Тези действия ще се основават на проекти за електронно участие, които са вече започнати по Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации (CIP) — например чрез използване на инструменти на ИКТ за електронни петиции в подкрепа на граждански инициативи²², или на нови покани за представяне на предложения по Седмата рамкова програма на ЕС (7РП).

2011 г.	Комисията ще си сътрудничи с държавите-членки при разработването на електронна услуга в помощ на граждански инициативи (както е предвидено в член 11 от Договора за Европейския съюз).
2011 г.	Комисията ще оцени съществуващите научноизследователски проекти и ще започне нови по целта „ИКТ за управление и политическо моделиране“ на работната програма на 7РП за 2011—2012 г., а също така ще гарантира по-нататъшния обмен на знания и най-добри практики.
2011—2015 г.	Държавите-членки, Комисията и други представителни институции, като например парламенти, следва на основата на пилотни и демонстрационни проекти да разработят услуги, които въвличат заинтересованите страни в обществени дискусии и в процеси на вземане на решения.

2.2. Вътрешен пазар

Повечето обществени онлайн услуги не функционират трансгранично или за достъп до тях се изискват тромави процедури. Граждани на една държава от ЕС не могат лесно да

²¹ Седма рамкова програма на ЕС за изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (7РП), http://ec.europa.eu/information_society/activities/egovernment/research/fp7/index_en.htm

²² Член 11 от Договора за Европейския съюз и член 24 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

заявят обществени услуги в друга държава, различаваща се от тази, в която са установени, като използват например национални електронни карти за самоличност. Това сериозно намалява мобилността на предприятията и гражданите. За подкрепа на вътрешния пазар правителствата следва да разработят цялостни услуги за предприемачи с оглед на започването и извършването на стопанска дейност навсякъде в Европа, както и позволяващи на гражданите да учат, работят, пребивават, получават здравни грижи и излязат в пенсия навсякъде в Европейския съюз.

2.2.1. Цялостни услуги за предприятия

Лесното възлагане по електронен път на обществени поръчки и ефективното осъществяване на услуги, предлагащи единни точки за контакт във връзка с отношенията с администрацията, следва да дават възможност на предприятията да продават продукти и да предоставят услуги в целия ЕС. През последните две години бяха предприети две важни инициативи и в двете области:

- SPOCS — „Simple Procedures Online for Cross-border Services“²³ („Опростени процедури онлайн за трансгранични услуги“) цели чрез подкрепа за създаването на следващото поколение единни точки за контакт и на съответните електронни процедури да се премахнат административните пречки, с които се сблъскват европейските предприятия, когато желаят да предложат своите услуги в чужбина.
- PEPPOL — „Pan-European Public eProcurement On-Line“²⁴ („Паневропейско възлагане онлайн на обществени поръчки“) цели пилотно решение на равнището на ЕС за оперативно съвместимо електронно възлагане на обществени поръчки, което да позволи на предприемачите да осъществяват онлайн пълния цикъл от дейности по обществените поръчки — от възлагането до фактурирането и достъпа до каталози. Това ще намали административната тежест; очакваните ползи от внедряването на това решение са увеличена прозрачност и евентуално големи икономии на разходи.

Въз основа на резултатите от горепосочените инициативи следва да се предвидят: трансгранична и оперативно съвместима инфраструктура за електронно възлагане на обществени поръчки, базирана на резултатите от широкомащабния пилотен проект PEPPOL; и разработването на „второ поколение“ единни точки за контакт заедно с разширяване на обхвата на Директивата за услугите в други области на стопанска дейност. Това би означавало, че към 2015 г. предприятията в Европа ще бъдат в състояние да продават стоки и да предоставят услуги на публични администрации в други държави също толкова лесно, колкото извършват това понастоящем за тези в собствената си държава. Разширяването на стопанската дейност в други държави и регистрацията ще могат да бъдат извършвани от разстояние — т.е. без да се напуска офиса.

2011 г.	Държавите-членки и Комисията ще оценят резултатите от PEPPOL и SPOCS
---------	--

²³ SPOCS (Simple Procedures Online for Cross-border Services) (<http://www.eu-spocs.eu>).

²⁴ PEPPOL (Pan-European Public Procurement Online) (<http://www.peppol.eu>).

	и ще осигурят устойчивото им доразвиване.
2011 г.	Комисията ще издаде бяла книга относно практическите стъпки за взаимно свързване на средствата за електронно възлагане на обществени поръчки в целия вътрешен пазар ²⁵ .
2012— 2014 г.	Държавите-членки следва да въведат трансгранични услуги въз основа на резултатите от PEPPOL и SPOCS.
2013 г.	Държавите-членки ще гарантират, че единните точки за контакт от „второ поколение“ ще функционират като напълно развити центрове за електронно управление, надвишаващи изискванията и областите, обхванати от Директивата за услугите ²⁶ .

2.2.2. Лична мобилност

Европейските граждани следва да са в състояние свободно да се движат и пребивават в цяла Европа²⁷. В тази област държавите-членки и Комисията ще работят съвместно за разработване на услуги за повишаване на мобилността на хора, които желаят да се придвижват между европейски държави — например за учение, работа, здравеопазване, пребиваване и/или пенсиониране.

Предвижданите действия следва да гарантират разработването на оперативно съвместими услуги, позволяващи на гражданите да комуникират, извършват трансакции, изпращат и получават електронни документи и информация на и от публични администрации в целия ЕС. Това ще позволи сигурен трансграничен обмен и надеждно съхранение на електронна информация (електронно доставяне (eDelivery) на документи и информация). Хората трябва да имат достъп навсякъде в Европа до лични документи като удостоверения за раждане, да имат право на пенсия, когато се оттеглят в друга държава, а не в тази, където са работили, или по електронен път да се записват в който и да е европейски университет.

2012— 2014 г.	Комисията ще подкрепя обмена на най-добри практики и ще координира усилията на държавите-членки съвместно да разработят и въведат оперативно съвместими услуги за електронно доставяне.
2015 г.	Държавите-членки ще предоставят на гражданите трансгранични оперативно съвместими услуги за електронно доставяне, така че те например да могат да учат, работят, пребивават, получават здравни грижи и излязат в пенсия навсякъде в Европейския съюз.

²⁵ Това действие е определено в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа.

²⁶ Това действие е определено в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа.

²⁷ В изпълнение на директивата относно правото на гражданите на Съюза да се придвижват и пребивават свободно в рамките на неговата територия и относно правото на свободно движение на хора.

2.2.3. Въвеждане в целия ЕС на трансгранични услуги

Комисията и държавите-членки ще ползват съвместно успешните резултати от практическия опит, придобит от широкомащабните пилотни проекти²⁸, за да определят и приемат ключовите трансгранични услуги, за които съществува готовност за устойчивото им осъществяване в целия ЕС. Държавите-членки и Комисията ще оценят своята готовност чрез анализ на организационните, правните, техническите и семантичните пречки, които биха затруднили окончателното им въвеждане.

Степента на наличие на трансгранични услуги в ЕС ще бъде увеличена първоначално чрез подкрепа за нови широкомащабни пилотни проекти въз основа на ясно определени нужди (например в области като електронно правосъдие или електронна околна среда) или на възможности за повторна употреба на съществуващи инфраструктури. С предвижданите действия следва да се създадат необходимите предпоставки държавите-членки да се заемат с пълното въвеждане в целия ЕС на трансгранични услуги и да започнат нови такива услуги.

2011 г.	Комисията ще проведе проучване с държавите-членки относно търсенето на трансгранични услуги и ще оцени организационните, правните, техническите и семантичните пречки.
2011 г.	Държавите-членки ще се споразумеят относно известен брой ключови обществени услуги, които да бъдат въведени между 2012 и 2015 г., и ще установят подходящи събития/етапи от живота ²⁹ .
2012—2015 г.	Комисията ще подкрепя и координира усилията на държавите-членки за осъществяването на широкомащабни пилотни проекти и за започването на нови такива, като същевременно ще насърчава взаимната координация и повторната употреба на резултати и решения от тях.
2012—2015 г.	Комисията ще работи с държавите-членки и заинтересованите страни за въвеждане на трансгранични услуги на електронната околна среда ³⁰ .

2.3. Ефикасност и ефективност на правителствата и администрациите

Действията по този приоритет ще бъдат съсредоточени върху използването на ИКТ и осигуряването на възможности за организационни промени с оглед на предоставянето на по-добри, по-малко проникващи в личния живот, по-устойчиви и по-бързи обществени услуги чрез намаляване на административната тежест, подобряване на организационните процеси и насърчаване на устойчива икономика с ниски нива на емисии на въглероден диоксид.

²⁸ STORK (Secure identiTy acrOss boRders linKed — „Надеждна самоличност през свързани граници“) (<https://www.eid-stork.eu/>). ePSOS (Smart Open Services for European Patients — „Интелигентни отворени услуги за европейски пациенти“) (<http://www.epsos.eu>).

²⁹ Това действие е определено в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа.

³⁰ Това действие е определено в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа.

2.3.1. Подобряване на организационните процеси

Електронното управление служи като инструмент за промяна с оглед подобряване на организационните процеси в администрациите и ограничаване на разходите. Например разходите за фактуриране могат да бъдат намалени при процесите на възлагане на обществени поръчки по електронен път, като същевременно се увеличи ефективността — например чрез по-бърза обработка. Държавните служители ще спечелят от повишаването на своите умения за ползване на електронна техника и от наученото от практическия опит в други части на Европа относно начини за подобряване на организационните процеси. Централна роля в това ще играе порталът ePractice.eu.

Освен това Комисията ще води със своя пример и ще прилага съвременни и най-подходящи технологии за електронно управление в рамките на своята собствена организация. По линия на плана за действие за електронна Комисия през периода 2011—2015 г. ще се подкрепят рационализирани административни процеси, ще се улеснява обменът на информация и ще се опростява взаимодействието с Комисията.

2011 г.	Комисията ще улеснява обмена на информация, ще насърчава повторната употреба на успешни решения и приложения и ще проучва нови подходи за подкрепа на държавите-членки за подобряването на организационните процеси.
2011—2012 г.	Комисията ще превърне портала ePractice.eu в ефективен инструмент за обмен на опит и информация между лицата, извършващи практическа работа по електронното управление в държавите-членки.
2011—2015 г.	Комисията ще осъществи амбициозен план за действие за електронна Комисия през периода 2011—2015 г., включително възлагане на обществени поръчки изцяло по електронен път, стратегия за информацията в обществен сектор и политика на прозрачност ³¹ .
2013 г.	Комисията в тясно сътрудничество с държавите-членки ще създаде програма за обмен на персонал между администрациите в различни държави-членки.

2.3.2. Намаляване на административната тежест

За много граждани и предприятия най-добрата администрация е тази, която си върши работата незабелязано. На практика обаче множество процедури и изисквания водят до забавяне и оскъпяване на взаимоотношенията с администрациите. Поради това опростяването или премахването на административни процеси следва да бъде важна цел, както е посочено в Програмата за действие за намаляване на административния товар в Европейския съюз³².

Предвижданите действия следва да подпомогнат държавите-членки за премахването на ненужни административни тежести. Това може да бъде постигнато например чрез интелигентно използване от публичните администрации на наличната у гражданите информация и чрез прилагането на принципа за еднократно регистриране на данните, съгласно който необходимата информация от гражданите се събира само веднъж, при

³¹ Това действие е определено в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа.
³² COM(2007) 23.

условие че се спазват изискванията за защита на данните и за неприкосновеността на личния живот.

2011— 2013 г.	Комисията ще организира с държавите-членки обмена на опит по прилагането на принципа за еднократно регистриране на данните, както и относно електронните процедури и комуникации, превърнали се в доминиращ канал за предоставяне на услуги на електронното управление, ще извърши анализ на разходите и ползите и ще изготви пътна карта за по-нататъшната работа.
------------------	---

2.3.3. Екологосъобразно управление

Препоръката на Комисията относно прилагането на възможностите на информационните и комуникационните технологии за улесняване на прехода към енергийно ефективна икономика с ниски нива на емисии на въглероден диоксид се отнася и до обществените организации³³. Липсват обаче специфични цели във връзка с електронното управление, така че е необходимо те да бъдат определени и оценени.

Предвижданите действия, описани по-долу, ще целят намаляване на емисиите на въглероден диоксид от администрациите в държавите-членки — например чрез въвеждане на електронно архивиране, използване на видеоконференции вместо пътувания и т.н.

2012 г.	Комисията ще проведе проучване относно потенциала на електронното управление за намаляване на емисиите на въглероден диоксид от администрациите, включително за най-добри практики.
2013 г.	Държавите-членки следва да разработят и приемат показатели и оценъчни процедури за измерване на намаляването на емисиите на въглероден диоксид от своите администрации в резултат на услуги на електронното управление.

2.4. Предпоставки за развитие на електронното управление

Необходимо е да бъдат създадени редица технически и правни предпоставки за осъществяване на действията, които ще подобрят услугите на електронното управление в Европа. Те включват въвеждането на трансгранична оперативна съвместимост, която би позволила между другото обмен на информация, прилагането на подходи за обслужване „на едно гише“, използването в цяла Европа на (национални) решения за електронна самоличност и схеми за заплащане. Оперативната съвместимост се поддържа чрез отворени спецификации и създаването на ключови условия, като например управление на електронната самоличност и стимулиране на иновациите в електронното управление.

2.4.1. Отворени спецификации и оперативна съвместимост

Оперативната съвместимост се изразява в способността на системите и машините да обменят, обработват и правилно да интерпретират информация. Тя представлява не само техническо предизвикателство, тъй като включва и правни, организационни и

³³ COM(2009) 111.

семантични аспекти на третирането на данните. Оперативната съвместимост представлява съществена предпоставка за отворено, гъвкаво предоставяне на услуги на електронното управление и ще даде възможност за сътрудничество между администрациите в Европа. Особено стандартите и отворените платформи разкриват възможности за икономически по-ефективно използване на ресурсите и предоставяне на услуги.

Предвижданите действия ще доведат до разработването на обща стратегия за постигане на оперативна съвместимост между държавите-членки на европейско равнище.

2011—2015 г.	Комисията (чрез програмата ISA) ще осъществява дейности за привеждане в действие на Европейската рамка за оперативна съвместимост (ЕРОС) и на Европейската стратегия за оперативна съвместимост (ЕСОС) (очаква се ЕРОС и ЕСОС да бъдат приети през 2010 г.).
2012 г.	Комисията ще организира обмена на експертни знания и ще насърчава повторната употреба и споделянето на решения за осъществяване на оперативно съвместими услуги на електронното управление. Това включва въвеждането на интерфейси за получаване на достъп и използване на автентични национални източници.
2013 г.	Държавите-членки следва да приведат своите национални рамки за оперативна съвместимост в съответствие с ЕРОС ³⁴ .

2.4.2. Ключови благоприятни условия

За много онлайн услуги от важно значение е да се идентифицира и установи автентичността на лицето или правния субект, на което/който ще бъде предоставена услуга. Технологиите за електронна идентификация (eID) и услугите за установяване на автентичност са от съществено значение за сигурността на електронните трансакции (както в публичния, така и в частния сектор). Понастоящем най-често използваният начин за установяване на автентичност е посредством пароли, но в растяща степен са необходими по-сигурни начини, защитаващи неприкосновеността на личния живот. Европа се нуждае от по-добро административно сътрудничество за разработването и внедряването на трансгранични обществени онлайн услуги, включително практически решения за електронна идентификация и електронно установяване на автентичност. Вече започна работата по инициативи като широкомащабния пилотен проект STORK, чиято цел е създаването на европейска платформа за оперативна съвместимост на електронната идентификация, което ще позволи на гражданите достъп до услуги на електронното управление в и извън тяхната собствена държава чрез използване на тяхната национална електронна самоличност.

Предвижданите действия ще допринесат за изграждане на паневропейска рамка за взаимно признавана електронна самоличност³⁵, позволяваща на гражданите и предприятията да доказват по електронен път своята самоличност в цяла Европа. Подходът следва да се основава на резултатите от горепосочените инициативи и особено от STORK, като се разчита на удостоверена самоличност при спазване на разпоредбите за защита на данните и на неприкосновеността на личния живот. Работата

³⁴ Това действие е определено в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа.

³⁵ Това действие е определено в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа.

ще отчита и допълва съществуващия Европейски план за действие за електронни подписи и електронна идентификация³⁶ и планираната за 2011 г. преработка на Директивата за електронния подпис.

2011 г.	Комисията ще предложи преработка на Директивата за електронния подпис с оглед да се предостави правна рамка за трансгранично признаване и оперативна съвместимост на системи за сигурно електронно установяване на автентичността ³⁷ .
2012 г.	Комисията ще направи предложение за решение на Европейския парламент и на Съвета за гарантиране на взаимното признаване на електронната идентификация и на електронното установяване на автентичност в целия ЕС въз основа на онлайн „услуги за установяване на автентичност“, които да се предлагат във всички държави-членки (за целта могат да се използват най-подходящите официални документи за самоличност — издадени от публичния и частния сектор) ³⁸ .
2012— 2014 г.	Държавите-членки следва да въведат и прилагат решения за електронна идентификация въз основа на резултатите от STORK и от други проекти във връзка с електронната идентификация.

2.4.3. Новаторско електронно управление

Новото поколение услуги на електронното управление ще трябва да се базира на новаторски технически подходи и да се възползва от тях, като например „облаци“ от обществени услуги и архитектура, ориентирана към услугите (SOA), за изграждането на отворени, гъвкави и основаващи се на сътрудничество услуги на електронното управление, като същевременно се намаляват разходите за ИКТ. Ще бъдат започнати пилотни проекти за повишаване на наличието и използването на удобен достъп при поискване до споделени ресурси и услуги за предоставянето на услуги на електронното управление. Освен това предвид на изчерпването на адресите по IPv4 администрациите ще трябва да предприемат действия за модернизиране за IPv6 на инфраструктурата за електронно управление (портали, уебсайтове, приложения и т.н.) и онлайн услуги от обществен интерес. Навлизането на IPv6 ще бъде от полза за публичните администрации в държавите-членки за въвеждането на новаторски, ефикасни и достъпни приложения и услуги³⁹.

С предвижданите действия се цели установяване и разпространение на изпитани и надеждни решения за облаци от обществени услуги, SOA и стратегии за преход от IPv4 към IPv6.

2011 г.	Комисията ще започне проучване и ще препоръча действия относно начина на прилагане на нововъзникващи технологии и парадигми (като например SOA и облаци от обществени услуги) в общественния сектор.
2011 г.	Комисията ще започне дейности по Програмата за конкурентоспособност и иновации (CIP) в подкрепа на администрациите за осъществяване на пилотни

³⁶ COM(2008) 798.

³⁷ Това действие е определено в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа.

³⁸ Това действие е определено в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа.

³⁹ В съответствие с COM(2008) 313 Комисията ще подготви през 2011 г. работен документ на своите служби за установяване на необходимите последващи действия.

	проекти за модернизирането за IPv6, като по този начин се създадат примери и нови импулси за широкомащабно преминаване към IPv6.
2012 г.	Комисията ще стартира пилотни проекти за демонстрация на това, как публичните администрации могат по-гъвкаво и ефикасно да предоставят услуги на електронното управление чрез използването на новаторски технологии и архитектура.

3. УПРАВЛЕНИЕ

Държавите-членки са изцяло ангажирани с политическите приоритети съгласно Декларацията от Малмьо. Те също така приканиха Европейската комисия да организира съвместното управление на настоящия план за действие, така че държавите-членки да могат да вземат активно участие в изпълнението му.

За целта Европейската комисия ще създаде и председателства експертна група на високо равнище от отговарящи за националните стратегии за електронно управление представители на държавите-членки. Тази експертна група на високо равнище ще информира групата на високо равнище за Програмата в областта на цифровите технологии и ще се координира с програмния комитет за ISA. Ще бъде насърчавано и допълнително сътрудничество.

Необходимо е създаването на съгласувана рамка за обсъждане на политики, наблюдение и оценка на плана за действие, както и за обмен на опит. Междинна оценка на изпълнението на настоящия план за действие ще бъде направена през 2013 г. При нея ще бъдат проучени степента на постигане на целите на плана за действие, осъщественият напредък и срещнатите трудности. В зависимост от резултатите от междинната оценка, с предложената експертна група на високо равнище ще бъдат разгледани евентуални корекции в целите на плана за действие и в дейностите по него.

Общият напредък, постигнат по плана за действие и по електронното управление като цяло, ще бъде измерван годишно, като се използва подходящо съчетание от инструменти (*benchmarking* (за сравнителен анализ), *bench-learning* (за обучение за възприемането на добрия опит), самооценка и др.) и методи (проучвания на уебсайтове, анализ на публични данни, тестове за потребители, интервюта и т.н.). Държавите-членки ще споделят съответни инициативи за *benchmarking* с Европейската комисия и с други държави-членки с оглед това да позволи разработването на общи измервателни процедури сред заинтересованите страни.

2011 г.	Комисията ще създаде експертна група на високо равнище от представители на държавите-членки и ще предложи подходящ мандат.
2012 г.	Държавите-членки ще информират Комисията и експертната група на високо равнище за това как политическите приоритети съгласно Министерската декларация от Малмьо са или ще бъдат отразени в техните национални стратегии за електронно управление.
2013 г.	Всички държави-членки ще трябва да са включили политическите приоритети съгласно Декларацията от Малмьо в своите национални стратегии.

2013 г.	Ще се направи оценка на изпълнението на Плана за действие за електронно управление и констатациите от нея ще бъдат използвани за актуализирането на плана.
2015 г.	Всички държави-членки ще информират Комисията и експертната група на високо равнище за това как са осъществени политическите приоритети съгласно Декларацията от Малмьо.